

HISTORIA

BEZ TAJEMNIC

Nr 7 (16)/2023

PAŹDZIERNIK/LISTOPAD
cena 19,90 zł (w tym 8% VAT)
www.historiabeztajemnic.pl

WIEMY JAK BĘDZIE
WYGLĄDAŁ
PALAC SASKI

100
STRON

**ODSIECZ
WIEDŃSKA:**

**SUKCES WIELKI
CZY RACZEJ
PROPAGANDOWY?**

**JAPONIA:
SOJUSZNIK
Z DRUGIEGO
KOŃCA ŚWIATA**

ISSN 2720-104X nr indeksu 439118

**KAROL WIELKI: RENESANS
W ŚREDNIOWIECZU**

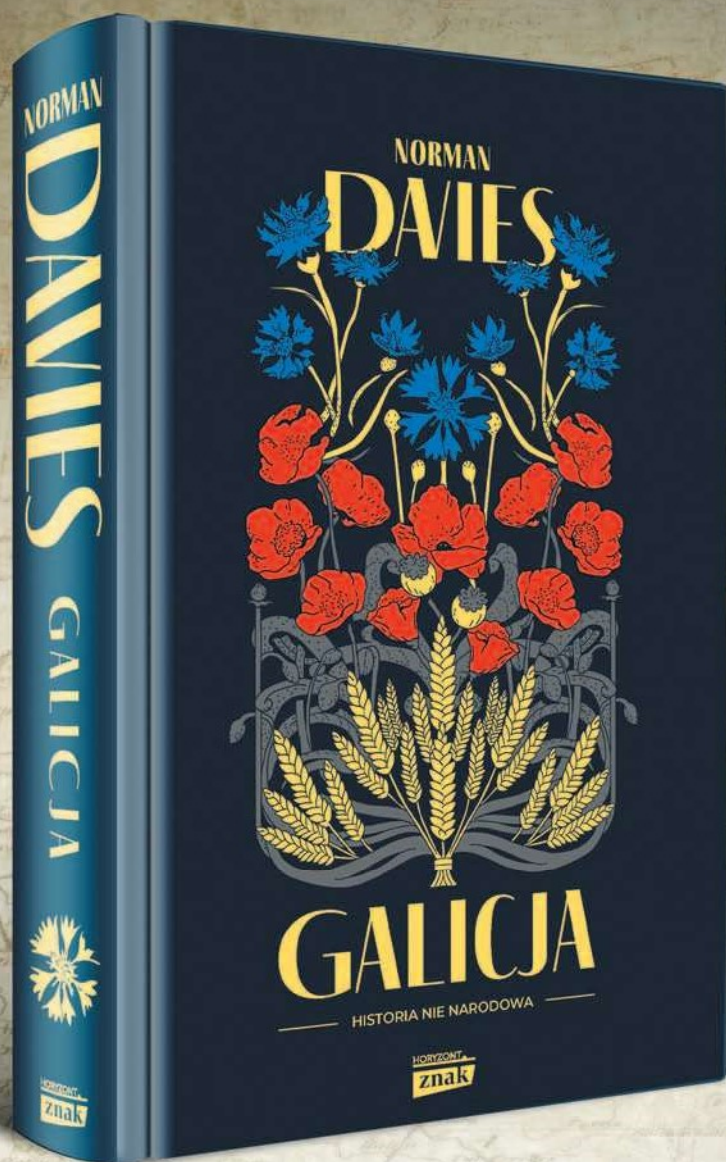

**JAK POLAK STWORZYŁ
BOMBĘ ATOMOWĄ**

**REKONSTRUKCJA POJEDYNKU
RYCERZA Z SAMURAJEM**

GALICJA

MIEJSCE, GDZIE NARODZIŁY SIĘ
LEGENDY I MITY

— NOWA KSIĄŻKA **NORMANA DAVIESA** —

ARTUR GÓRSKI, REDAKTOR PROWADZĄCY

Polska historia pełna jest sukcesów – o jednych wiemy więcej, o innych (jak o bitwie pod Cedynią) nieco mniej. To, czego nie dało się udowodnić twardymi dowodami, dopisali historycy, przekonujący, że mogło być tak, a nie inaczej i z biegiem lat spekulacje urosły do rangi świętej, niepodważalnej prawdy. Ale akurat o bitwie pod Wiedniem w 1683 roku, w której wojska króla Jana III Sobieskiego odegrały bardzo ważną rolę (pytanie, czy rzeczywiście rozstrzygającą – w Austrii raczej akcentuje się rolę sił zbrojnych cesarza Leopolda I), wiadomo naprawdę sporo. I dokonania naszego oręża sprzed 340 lat są nie tylko powodem do narodowej dumy, ale wręcz mitem założycielskim Wojska Polskiego (nawet jeśli słowo „mit” brzmi tu nieco niezręcznie). Dlatego celebруем tę rocznicę, bo wbrew pozorom, aż tak wiele podobnych spektakularnych (i udokumentowanych) wiktorii nie odnieśliśmy.

HISTORIA BEZ TAJEMNIC

Redaktor naczelny:
Rafał Bielski

Redaktor prowadzący:
Artur Górski

Opracowanie graficzne
i łamanie:
Agnieszka Kielak

Współpracownicy:
Krzysztof Bochus
Jakub Jastrzębski
Grzegorz Kalinowski
Michał Kubicz
Wojciech Lada
Paweł Płaczek

Korekta
Bożena Sigismund
Janusz Sigismund

Adres Redakcji:
ul. Borowskiego 2 lok. 24
03-475 Warszawa
Kontakt: tel. 22 416 15 81
redakcja@skarpawarszawska.pl

Reklama:
tel. 22 416 15 81
reklama@skarpawarszawska.pl

Wydawca:
Agencja
Wydawniczo-Reklamowa
Skarpa Warszawska Sp. z o. o.
ul. Borowskiego 2 lok. 24
03-475 Warszawa

Zdjęcia na okładce:
Jan Matejko, Jan Sobieski
pod Wiedniem, źródło:
domena publiczna

Redakcja nie zwraca niezamówionych
tekstów oraz zastrzega sobie prawo
do dokonywania skrótów
w publikowanych materiałach.
Redakcja nie odpowiada za treść
ogłoszeń.

© Wszystkie prawa zastrzeżone
dla Agencji Wydawniczo-
Reklamowej Skarpa Warszawska
Sp. z o. o. Wszelkie kopiowanie,
powielanie, tłumaczenie lub
dokonywanie jakichkolwiek
skrótów i przeróbek bez zgody
wydawcy zabronione.

24

38

NA GORĄCO

6

Odkrycia, konferencje,
publikacje, rocznice

NA CZASIE

10

Długa droga pod Wiedeń

ARTUR FORYT

Co wygraliśmy w Austrii 340 lat
temu?

GOŚĆ Z POMNIKA

18

Historia pewnej bombowej
kariery

WOJCIECH LADA

Przypominamy, że Polak,
Stanisław Ulam, był wśród
wynalazców bomby atomowej

10

ZA KULISAMI

24

Nasz człowiek w Tokio

ŁUKASZ CZARNECKI

To dzięki Wacławowi
Jędrzejewiczowi Japończycy
cenią Polaków

32

Samuraj wyzywa rycerza na
pojedynek

ARKADY SAULSKI

Czy Zawisza czarny miałby
szanse w starciu z roninem?

38

Twarz niebiesko-czarna,
czyli totur

ŁUKASZ CZARNECKI

Japoński teatr kabuki ma długą
i burzliwą historię

32

MUZEUUM POLIN

44

W poszukiwaniu
żywej pamięci

Filmowe spotkania ze świadkami
getta warszawskiego

SPEC MA GŁOS

46

Światło na Paryż

Rozmowa z Małgorzatą
Gutowską-Adamczyk i Martą
Orzeszyną, autorkami książki
„Paryż belle époque. Sekrety
miasta światła”

60

SPIS TREŚCI

52
Lubię opowieści o zwykłych ludziach
Rozmowa z Kenem Folletem, autorem książki „Zbroja światła”

PAŁAC SASKI

54
Szpieg z Pałacu Saskiego
WOJCIECH LADA
Historia polskiego oficera, który pracował dla radzieckiego wywiadu

NA CZASIE

60
Razem na „Warcie Pamięci”
ARTUR GÓRSKI
Sejm upamiętnił agresję ZSRR na Polskę we wrześniu 1939 r.

WOLNE TEMATY

64
Karol Wielki: światły twórca imperium
MARIUSZ SAMP
Portret największego władcy Europy czasów wczesnego średniowiecza

70
Koronacje, o których nie wiadomo (prawie) nic
MARIUSZ SAMP
Czy wiecie, gdzie odbyła się koronacja Chrobrego? My też nie.

74
Gaudi z Malborka
KRZYSZTOF BOCHUS
Zamek w Malborku zbudowali Krzyżacy, ale dzisiejszy kształt nadał mu setki lat później Conrad Steinbrecht

80
Nitokris, legendarna kobieta-Faraon
ARTUR FORYT
Nie tylko Nefertiti czy Hatszepsut – Egiptem rządziły też inne damy

84
Kreacje, które utonęły wraz z Titanikiem
MAŁGORZATA GIERMAZ
Wzloty i upadki słynnej dizajnerki Lucy Christiany Duff-Gordon

PRZECZYTANE, OPISANE

90
Zachować od zapomnienia – Tablice Pamięci
Jak upamiętniano tragedię mieszkańców Warszawy

94
Historia „zapisana” na kartach pocztowych
Fragment książki Rafała Bielskiego „Było takie miasto... Warszawa”